

Laudate Dominum

"Dicsérjétek az Urat!" – Az Üllői Katolikus Egyházközség lapja. XXI. évfolyam 1. szám

„Ekkor megnyitotta értelmüket, hogy megértsék az Írásokat” (Lk 24,45)

Ötödikes kisfiam egy nagybőjti hétvégén szerényen felhívta a figyelmünket arra a nem elhanyagolható tényre, miszerint nekünk, keresztényeknek a húsvét a legnagyobb ünnepünk, és ez alkalomra szeretne ajándékba kapni egy Bibliát. Már az első pillanattól gyanakodtunk, hogy nem magától jutottak eszébe e nemes gondolatok, végül hosszas faggatózásunkra bevallotta, hogy osztályfőnöke, Klára néni – aki mellesleg a hittantanára is – táplálta ezeket beléjük. A következő gondolatunk az volt, hogy – ha már öt gyerekünk közül egyedül neki nincs saját Szentírása – természetesen megkapja a vágyott ajándékot, de kíváncsian vártuk, hogy vajon olvasgatja-e utána, vagy félreteszi a polcára, mint sok más dolgot. És láss csodát, a kezdeti lelkesedés után ugyan szerényebben, de azért viszonylag gyakran előkerül a Biblia. Akár magában, akár hangosan olvasgatja, hittanórai feladatokhoz lapozgatja, és mára, több hónap elteltével már egészen ügyesen megtalál benne sok mindent.

Remélem, hogy a továbbiakban, egész életére iránymutatás lesz majd, amit az általános iskolai hittanárától kapott ez a kis ember. Mert a Biblia az Úr népének a könyve, Isten Igéjének pedig meghatározó értéke van nem csak az egyes ember, hanem a közösség számára is, hiszen egyesíti a hívőket és egyetlen néppé teszi őket – ahogyan Ferenc pápa fogalmaz. És ennek kapcsán, a mai ünnepen – Isten Igéjének vasárnapján – érdemes azon elgondolkoznunk, hogy örömünkben, bánatunkban, nehézségeinkben, egyáltalán a mindennapokban mi elővesszük-e a Szentírásunkat, kaptunk-e annak idején indítást annak olvasására, és keressük-e ma is az Isten szavát? Iránymutatásként tekintünk-e rá életünk szép és nehéz perceiben, és vajon átadjuk-e a Biblia fontosságát, szeretetét a rákbízottaknak? Mert bizony nagy felelősség ez, melynek egész életet meghatározó jelentősége van, de nem könnyű feladat!

Isten áldja a „Klára néniket”, akik hitelesen képviselik az evangéliumi értékeket, akiknek fontos, hogy tanítványaik megszeressék, és életté váltsák az Isten Igéjét, és akik példájukkal mindenkor előttünk járnak!

Üllő, 2023 Isten Igéjének vasárnapján

Mezei Zsófia

Bethlehem a Szentháromság oltáránál

Mindenszentek; november 1.

Fiaink kanásztánca a Karitasz bálon

A kórus szolgálata Krisztus Király ünnepén

Itt járt a Mikulás; december 4.

„ERŐS VÁR A MI ISTENÜNK” – Épül a közösségi házunk

Négy évvel ezelőtt vágtunk bele közösségi házunk építésébe. Egyházközségünk és városunk lakosságának példátlan anyagi hozzájárulása is jelezte, hogy erre a közösségi házra szükség van. Sajnos azóta számos előre nem látható, hátráltató esemény történt. Ezek következtében az építkezés megtorpant, tempója lelassult, de nem állt meg. Folytattuk a munkát, ahogy az anyagi lehetőségeink és az időnk engedte.

Tavasszal a ház földszinti villanszerelési munkáiba fogtunk bele. Nyár elején Rauscherné Horváth Gyöngy kántorunk szervezésében sor került egy „tevékeny napra”, amikor is egy kőműves vállalkozó irányításával elkezdtük a ház válaszfalait felhúzni, megcsináltuk a tetőszigetelés egy részét. Ezt a „tevékeny napot” akár családi napként is említhetném, ugyanis mindenki családotul érkezett, és mindenki dolgozott. Volt, aki falazott, volt aki főzött, a gyerekek hordták a téglát és persze játszottak is. Délben együtt ebédeltünk, és este együtt mondhattuk: „Ezt mi csináltuk!” Büszkéek voltunk egymásra, önmagunkra. Ezúton is szeretném megköszönni a szervezést és mindenkinek az odaadó munkát. Itt meg kell említenem, hogy a villanszerelés azért húzódott el, mert nem voltak készen a válaszfalak. Az összes válaszfal felépítéséhez még egy napra szükségünk volt, ezt egy következő alkalommal megcsináltuk. A villanszerelővel úgy szerződöttünk, hogy a vésést az ő irányítása mellett mi végezzük el. Ez is sikerült. Ezután kis csapatunk Rauscher Péter vezetésével megcsinálta az épület vízszigetelését.

A nyár vége újabb feladat elé állított bennünket. Több

év kihagyás után végre újra szerveztünk hittantábort, amire nagy az igény, de az építkezés miatt évekig szüneteltetni kellett. A táboroztatáshoz szükség volt mosdókra, ám a plébánián menekülteket fogadtunk, őket nem akartuk zavarni. Ezért elhatároztuk, hogy a közösségi házhoz tartozó két külső mosdót megépítjük. Gyorsan kellett cselekedni, hogy használható legyen a tábor kezdésére. Lelkes csapatunkban ismét nem kellett csalódní, a mosdók a táborkezdesre működőképesek lettek.

Hálásan köszönjük József atyának, hogy a fenti munkálatok költségeit egyházi keretből biztosította. Köszönjük továbbá cégeknek, vállalkozóknak, akik építési anyaggal, szakmunkával, pénzüsszeggel támogattak. Volt, aki imával, elismerő szóval, biztatással járult hozzá a ház építéséhez.

Az idén első lépésben szeretnénk a fűtés- és vízvezeték szerelés munkálatait elvégezni, s a földszinti termeket aljzatbetonnal ellátni. Ha ez sikerülne, alapszinten használható lenne az épület. De szép is lenne! Túl vagyunk a beruházás 2/3 részén, de még – mai árakon számolva – mintegy 60 millió Ft-ra lenne szükség az alsó szint teljes befejezéshez. Ez még messze van, de minden kis előrelépésnek nagyon örülünk! József atya biztosított minket további támogatásáról. A polgármester asszonyt és a képviselőtestületet kértük, hogy anyagilag a lehetőségeikhez mérten segítsék a soron következő munkák elvégzését. Minden támogatásra szükségünk van, minden támogatást köszönettel fogadunk.

Mi pedig kitartóan törekszünk az áhított cél elérésére. Nem a csodát várjuk, a csoda mi magunk vagyunk. Tudjuk, érezzük a gazdasági nehézségeket, de azt is látjuk, hogy a szépre, a jóra, egymásra, a közösségre és a közösségi életre most nagyobb szükségünk van, mint valaha.

Szolgaló szeretettel: Kovács Sándor, akolitus

Üzenet Mexikóból

Ana Isabel vagyok, Mexikóból jöttem. Diák vagyok. Magyarországról ma sokat beszélnek a nagyvilágban. Mexikóba is eljutott a híre annak, hogy van Közép-Európában egy ország, ahol barátságos emberek élnek, és amely nem dől be a hamis korszellemnek, hanem erősen kötődik a hagyományaihoz, ahol fontos az élet, a család, és amely világszerte igyekszik segíteni azoknak a keresztényeknek, akiket üldöznek, akik sokszor az életükkel fizetnek hitükért. Magyarország varázslatos hely.

Persze sok újdonsággal találkoztam itt, és sok mindent nehéz megszokni. Ilyen az, hogy minden csak magyarul van kiírva vagy az, hogy sok nálunk megszokott ételt itt nem lehet megkapni. De a kezdeti kulturális sokk után nagyon könnyű volt beilleszkedni, hisz végeredményben nagyon sok rokon vonást mutat Mexikóval, ahol a család szintén nagyon fontos.

szerepet játszik a mindennapokban. Könnyen és gyorsan befogadtak, és mindig jókat mosolygok az olyan kedves megjegyzéseken, mint amikor azt mondják nekem, hogy “Viva Mexico”.

Nagyon szeretek Magyarországon misére is járni. Nem fontos, hogy nem értem a nyelvet, amelyen miséznek, de ezért jó az egyetemes egyházhoz tartozni, mert mindenhol a világon ugyanúgy folyik a mise, és tudom, bárhol járok, az Egyházban mindig közösségre találhatok. Mexikóban nagyon szeretjük és tiszteljük a Guadalupei Szűzanyát, országom patrónusát, aki egy indián pásztornak jelent meg nem messze a fővárostól, és akinek a kegyhelyét évente milliók keresik fel. Úgy érzem, ő mindenhol velem van, és mindenhol gondoskodik rólam. Szent II. János Pál pápa, akinek a jelszava az volt, Totus Tuus, azaz „egészen a tiéd”, őt alkalommal is ellátogatott erre a kegyhelyre. Imádkozom a Guadalupei Szűzanyához, hogy járjon közbe Magyarorszáért, a magyar és különösen is az üllői hívekért, hogy a szent pápával együtt mondhassák: Totus Tuus.

***Ana Isabel Bolio
Magyarországon tanuló mexikói diák***

„Isten oltalma Jeruzsálem felett”

Jeruzsálem. Oly sokszor halljuk Dávid király városának nevét, amely egykoron tanúja volt Jézus kínszenvedésének, halálának és feltámadásának, hogy úgy tűnhet, csak egy legendás, mítoszokkal körülcélt, talán csak képzeletbeli helyről van szó. És egyébként is, a zarándokok mellett odaseregülő turisták tömege biztosan tönkretette már a város hangulatát, misztikumát. Mégis, valahogy mindenkit vonz a Szentföld, és különösen Jeruzsálem, amelyet három egyistenhívő vallás, a zsidó, a keresztény és az iszlám tekint szent városának, amely a hitét megalapozó kiemelten fontos eseményeknek szolgált helyszínül, és amelyek emlékezete és időn túli jelenléte ma is megállásra, elgondolkodásra és megtérésre indít hitetlent és hívőt egyaránt. Talán nincs olyan hely a világon, ahol halandó ember fizikailag ennél közelebb érezheti magához a Magasságbelit. Nemrégiben egy munkaút keretében jutottam el Izraelbe. Szombaton, amikor a zsidó állam a Sabbatot üli, így munkára sincs lehetőség, ellátogattunk Jeruzsálembe, a városba, amely mindenkit megérint, aki falai között jár.

Szkeptikus voltam a Szentfölddel kapcsolatban, tartottam attól, hogy csak egy újabb turistalátványosság lesz, amit kipipálhat az ember. De nem így lett, Jeruzsálemet megnézni sohasem lehet csak turistaút. A Tel-Avivból Jeruzsálembe vezető úton akaratlanul is a virágvasárnapi antifóna szövege járt a fejemben: „Jeruzsálem gyermek népe, pálmafáknak ágait hozván, elébe ment az Úrnak”. Kétezer évvel ezelőtt így érkezett a Megváltó Jeruzsálembe, a szent városba, amikor tudta, elérkezett az óra, hogy beteljesítse földi küldetését, és vissza kell térnie az Atyához. Nos, azóta sok minden történt és sok minden változott a városban is, lerombolták a Templomot, két új vallás szent helyeit építették fel, háborúk, pusztítás és újjáépítések követték egymást, mégis valami hasonló hangulat, kép, illatok és zsvaj fogadhatta a Megváltót, mint a mai látogatót. És ettől már önmagában borsódzni kezd az ember háta.

Első utunk rögtön az Olajfák-hegyére vezetett, amelynek tetejéről az embert a világ egyik legmonumentálisabb látképe fogadja, amelytől rögtön átérzi a történelem súlyát, és azt, hogy földi évtizedeink mennyire kicsinyek az előttünk elterülő több ezer év történelméhez képest. Ha pedig valahol tényleg összeérhet az ég és a föld, az minden bizonnyal csak itt lehet. Szemben Jeruzsálem óvárosa, körben a városfallal, ahol kiemelkedik a lerombolt Templom helyén épített Al-Aksza mecset aranyló kupolája, de látszódik a Szent-Sír bazilika teteje is. A városfal és az Olajfák-hegye között a Kidron-patak völgye, tele zsidók sírjaival, akik a világ minden tájáról ide temetkeznek, mert azt tartja a prófécia, hogy a Messiás eljövetelekor először az itt eltemetettek látják meg a Megváltót.

De várjunk csak! Kidron-patak völgye? Miért ismerős? Persze, a Passió, amit minden Nagyhéten újra hallhatunk: „Jézus tanítványaival átment a Kedron-patakon túlra”. S egyszerre csak megérik az emberben a felismerés, hogy igen, minden, ami a Bibliában elhangzik, az valós emberi történet, ami valós helyen történt, méghozzá éppen itt. S innentől mindenkit elrabol a városban mindenhol átérezhető természetfeletti.

A következő állomás a Gecsemáné-kert olyan idősek mondott olajfákkal, amelyek akár még láthatók is, ahogy az apostolok elaludtak, ahelyett, hogy a Mesterrel virrasztottak volna; ahogy megérkeztek a katonák, hogy elfogják a Megváltót; Júdás csókját; s hallhatták, ahogy Jézus mondja Péternek: „Aki kardot ragad, az kard által vész el”. Mindemellett a XX. század elején épült, a szent helyek gondozásával megbízott ferencesek által működtetett Nemzetek Bazilikája található, amelynek a közepén a szikla, ahol a hagyomány szerint Jézus imádkozott, mielőtt elfogták. Naphosszat megrendült emberek csoportjai imádkoznak a szikla körül. Persze nem tudja nem észrevenni az ember a bazilika szentélyében a magyar címet, jelezve, hogy nemzetünk is hozzájárult annak építéséhez.

Ezután következett Jeruzsálem belvárosa. A lerombolt Templomból megmaradt Siratófal, ahol a Sabbat miatt a szokásosnál is több zsidó imádkozott. Ezután értük a belváros szűk sikátoraiba, ahol magával ragadnak a keresztény, a zsidó és az arab negyed forgataga, illatai, zajai. Szédítő és nehezen felfogható valóság. S egyszer csak egy feliratra lesz figyelmes az ember: Via Dolorosa. Pont ezen az úton haladva vitte végig Krisztus Urunk a keresztet, és jó eséllyel valami hasonlót láthatott, amikor a kereszt súlya alatt feltekintett. Az út elvisz addig a helyig, ahol a hagyomány szerint Krisztust keresztre feszítették, és onnan nem messze eltemették. Mindkét hely egy bazilikában van, amelynek földön túli misztikumát csak erősítik a párhuzamosan zajló legkülönbözőbb katolikus-ortodox szertartások, és a világ minden tájáról érkező hívek vérmérséklettől függő spontán érzelmnyilvánításai.

Jeruzsálem mindennapjai az évszázadok alatt felgyülemlett és egymásra rakódott konfliktusok és ellenségeskedés miatt nem egyszerűek. Jelenleg viszonylagos béke honol a városban, de bármikor erőszakosra fordulhat a helyzet. Mindazt, ami Jeruzsálembe, egy ilyen viszonylag kis helyre az emberi és az üdvtörténetből koncentráldott, nehéz egy látogatással befogadni, megélni, pláne megérteni. Talán földi, épített példázata is annak, hogy halandó ember soha nem lesz képes Teremtőjét teljesen megismerni. Talán majd a mennyi Jeruzsálemben, ahol nem tükör által homályosan látunk, hanem színről színre. Addig is a 122. zsoltárral imádkozzuk: „Kérjétek Jeruzsálem számára, ami békességére szolgál! Legyen jó soruk mindazoknak, akik szeretnek téged! Béke lakozzék falaid között és biztonság házaidban! Testvéreim és barátaim miatt könyörgök: jöjjen el neked a béke!”

Farkas Vajk

A kereszténység kétezer éve – I. rész: A világ 123-ban

A kereszténység 2000 éve létezik, és hosszú ideje a legnépesebb vallás a Földön. Többrészes írásunkban azt tekintjük át, hogyan változott a világ és benne a kereszténység ezalatt a két évezred alatt.

Jézus és az apostolok az I. században éltek. Cselekedeteikről és tanításukról az Újszövetségben olvashatunk, és minden szentmisén hallunk. Az apostolok térítőútjai nyomán a kereszténység terjedésnek indult, de a II. század elején még csak egy volt a Római Birodalomban virágzó számtalan misztériumvallás közül. Akkor még nem lehetett tudni, hogy a júdeai Jézus Krisztus kultusza más, mint a perzsa Mithrász, az egyiptomi Szerápisz és Ízisz, a kis-ázsiai Kübelé és Attisz, a görög Déméter és Dionüszosz kultusza.

A világ, amelyben a kereszténység megjelent, fejlettebb és népesebb volt, mint addig bármikor. Erre az időre a földművelés már elterjedt Ázsia, Európa, Afrika és Amerika nagy részén. Már nemcsak az ókori Keleten és a Földközi-tenger partvidékén voltak fejlett civilizációk. A vaskorszok után az írás is elterjedt a Közel-Keletről egészen Nyugat-Európaig és Délkelet-Ázsiáig. Afrika trópusi területein nem ismerték az írást, de a földműveléssel együtt ott is megjelent a vashasználat. A mai Mexikó és Peru területén élő népeknek sem vaskorszok, sem írásuk nem volt, és a többi civilizáció létéről sem tudtak, mégis népes városokat és szervezett államokat hoztak létre.

1900 évvel ezelőtt Eurázsia legfejlettebb területeit négy nagy birodalom uralta: a Római, a Párthus, a Kusán és a kínai Han Birodalom. A szomszédos birodalmak egymás riválisai voltak, ugyanakkor biztosították a belső békét, és összekötötték az addig egymástól elszigetelten élő civilizációkat. Az Atlanti-óceántól a Csendes-óceánig áramlottak az áruk, a találmányok és az eszmék: ez volt a Kínából a Földközi-tengerig vezető Selyemút első fénykora. Rövid időre soha nem látott békés és virágzó időszak köszöntött be.

A Római Birodalom 117-ben érte el legnagyobb kiterjedését. Ez abban az évben trónra lépő Hadrianus császár azonban belátta, hogy a hódítások nem folytathatók: lemondott Mezopotámiáról, és békét kötött a Párthus Birodalommal. Hadrianus a hódítások helyett a határvédelemre helyezte a hangsúlyt. Megerősítette a Rajna és a Duna folyók partját, ahol pedig nem volt természetes határ, ott limest, erődvonalat építtetett. Ilyen volt a róla elnevezett Hadrianus fala Britannia északi határán, amit 122-ben kezdtek építeni.

A határokon belül béke honolt, és egyre többen élvezhették a romanizáció áldásait: a meghódított népek nemcsak a római kultúrát és a latin nyelvet vették át, hanem a technikai újításokat és a fejlettebb gazdaságot is. Jól mutatja a korabeli ipar fejlettségét, hogy a régészek annyi ólmot találtak a I-II. századi grönlandi jégvétegekben, amihez hasonló mennyiséget legközelebb csak a XVIII. században kezdődő ipari forradalom idejéről mértek.

Hadrianus két nagy utazása során személyesen is

bejárta a Római Birodalmat: ezek közül az első 121-125 között zajlott. Közben a császár a birodalom hatalmas, egymillió lakosú fővárosát, Rómát sem hanyagolta el. A 120-as évek első felében ő építtette újjá a tűzvészben megsérült Pantheont, az antik építészet egyik legjelentősebb, máig fennmaradt épületét. Ez az óriási kupolatemplom a VII. század eleje óta katolikus templom, és ma Róma egyik fő látványossága. Hasonlóan híres és fontos épülete Rómának az Angyalvár is, amit Hadrianus a saját síremlékének építtetett, majd a középkorban a pápák alakították át fellelővárnak.

A fénykorát élő Római Birodalom egyetlen egyenrangú szomszédja a Párthus Birodalom volt. Az iráni nyelvű, nomád párthusok a Kr. e. II. században foglalták el az Iráni-félföldet és Mezopotámiát. Uralkodóik, az Arsakida dinasztia királyai több mint 300 éven át irányították az egykori Perzsa Birodalom központi területeit, hellenisztikus királyságokat és gazdag kereskedővárosokat fogtak laza egységbe. A párthusok lovas hadserege sikerrel állt ellen a római hódításnak és feltartóztatta az eurázsiai sztyepp nomád népeinek támadásait, de birodalmukban a trónöröklés szabályozatlansága, az alávett királyságok és a főnemesség nagyfokú önállósága miatt állandóak voltak a trónharcok és a polgárháborúk. Ebben a Júdeához közel fekvő, sok népet és vallást egybefogó birodalomban sok zsidó is élt, és a kereszténység már az apostolok korában megjelent itt. A II. század elején a Párthus Birodalomhoz tartozó Mezopotámiában már népes keresztény közösségek voltak.

Közép-Ázsia és Észak-India területét a II. században a Kusán Birodalom uralta. Ezt a birodalmat is egy iráni nyelvű, nomád nép, a tokhár hozta létre. A kínai forrásokban júecsi néven szereplő tokhárok a Kr. e. II. században a nomád hszüingnuk elől vándoroltak Észak-Kínából nyugatra, ahol elfoglalták a mai Afganisztán területén fekvő hellenisztikus Baktriai Királyságot. Itt ismerték meg a görög nyelvet és kultúrát, majd az I. században innen törtek be a gazdag Indiába. 127-ben lépett trónra a legnagyobb kusán király, I. Kaniska, akinek a neve hódítóként és a buddhizmus támogatójaként maradt fenn. A nagyon eltérő területeket magába foglaló Kusán Birodalom nem alkotott egységes államot, inkább királyságok és törzsek laza szövetsége volt. A kusánok átvették a meghódított baktriaiak, görögök és indiaiak nyelvét, kultúráját és vallásait. Ezek között a vallások között akár a kereszténység is ott lehetett, hiszen a hagyomány szerint Tamás apostol Indiában is tértített, de ezt nem lehet bizonyítani.

A Selyemút belső-ázsiai szakasza feletti ellenőrzésért a kusánok a kínaiakkal kerültek szembe. Kína a Kr. e. III. század végén egyesült, majd a több mint 400 éven át uralkodó Han-dinasztia uralma alatt lett az az egységes, hatalmas ország, amelyet ma is ismerünk. A Han-korban virágzott a gazdaság, nőtt a népesség, és ekkor vált a konfucianizmus hivatalos állameszmévé. A Dél-Kínában élő népek többsége is ekkor olvadt be a dinasztia nevére magát ma is hánnak nevező kínai népbe. A Han-dinasztia a Krisztus születése utáni években válságba került, de aztán az egyik oldalága Keleti Han-dinasztia néven újra megszilárdította a központi hatalmat. Az I. század végén a kínai hadsereg szétverte a hszüingnuk törzsszövetségét, Pan Csao tábornok újra meghódította a Selyemút menti oázisokat, és visszaverte a kusánok támadását. Jól mutatja a II. század eleji Kína fejlettségét, hogy CajLun, a császári udvar egyik hivatalnok 105-ben papírral, a történelem egyik legfontosabb találmányával ajándékozta meg Ho-ti császárt. A Selyemúton keresztül új vallások is eljutottak Kínába, például a buddhizmus, de a kereszténység valószínűleg ekkor még nem volt közöttük.

Bán Róbert

Felvidék utolsó magyar püspöke – Fischer-Colbrie Ágoston élete

Időről-időre kitekintünk a határon túli magyar nemzeti közösségeinkre, s példaként olyan személyek életútját idézzük fel, akik a római katolikus egyház alsó- vagy felsőpapságának hivatásos tagjaiként, esetleg szerzetesrendek kötelékében, a katolikus hit védelmében és a nemzeti közösségeink megmaradásáért is pótolhatatlan szolgálatot tettek.

Ilyen életutat járt be Felvidék utolsó magyar püspöke, Fischer-Colbrie Ágoston (keresztnevének rövidebb, Ágost változatát is használta), aki az osztrák–magyar kiegyezést közvetlenül megelőző időszakban, 1863. október 16-án, egy osztrák és francia felmenőkkel rendelkező családban látta meg a napvilágot, az akkori Habsburg Birodalom részét képező Bars vármegyében lévő, Garam menti Zselizen. Tanulmányait több helyen – többek között Pozsonyban, Kassán, Esztergomban és Felső-Ausztriában – folytatta.

1886. március 20-án, Esztergomban Simor János hercegprímás szentelte fel. Felszentelése után rögtön visszatért Bécsbe, ahol tovább folytatta teológiai tanulmányait a Szent Ágoston papnevelő intézetben. Két évvel később, 1888. július 25-én a subauspiciisimperatoris (a császár égisze alatt) a hittudományok címzetes doktorává avatták.

1907. május 22-én iktatták be új hivatalába, Kassa történetének tizedik püspökeként. Püspöki feladataiba nagy elszántsággal és elhivatottsággal kezdett bele. Célul tűzte ki a hivatal és az egyházmegye viszonyainak rendbetételét, megújítását, fejlesztését és egy új katolicizmus gondolatiságának megteremtését. Megyéspüspökként rendszeresen felkereste az egyházmegyéjébe tartozó összes egyházközséget.

Magas rangú egyházi méltósági tisztsége ellenére szerzetesi egyszerűségben élt. Kortársai szerint olyan volt, mint egy karmelita szerzetes. Állandó napi-rendjét pontosan megtartotta. Reggel hatkor misézett; tízkor vitték be postáját, melyet mindig maga nézett át és intézett el. Utána papjait fogadta, atyai jóssággal és szeretettel. Humánus természetéből fakadóan nagyon szerette és tisztelte papjait, amit minden alkalommal ki is fejezett irányukba.

Tudatában volt az anyanyelvi egyházi hitélet fontosságának, de minden nemzetiséget és

vallásfelekezetet elismert és tiszteletben tartott. Közeli kapcsolatot ápolott a szlovák és a ruszin hívőkkel is. A szlovákság iránti türelmes magatartása miatt egyedül ő maradhatott magyar nemzetiségüként a püspöki székében 1918 után.

Munkássága elválaszthatatlanul összefonódott a szociális érzékenységgel. A rászoruló, a betegek, a gyerekek és a munkások problémái foglalkoztatták leginkább, de látószögébe és széles körű tudásába olyan témák is belekerültek, mint a megoldatlan országos agrárpolitika kérdése.

A Magyar agrárpolitika című 1895-ös tanulmányában tárgyilagosan elemezte Magyarország mezőgazdaságának fejlesztési lehetőségeit. Ebből kiindulva később, 1917-ben egyházi földreformra tett javaslatot. Ezt az Országos Keresztényszocialista Párt főideológusaként mind jobban igyekezett a párt programjába is beépíteni.

Fischer-Colbrie Ágoston

A kortársak az aktív és bátor, szociálisan érzékeny katolikus-közéleti szerepvállalás megtestesítőjeként, Prohászka Ottokárhoz hasonlóan a keresztényszocialista gondolatvilág terjesztőjeként tekintettek rá.

A két világháború között is szellemi iránytűnek számított, aki a konkrét gyakorlati tettekben megnyilvánuló szociális tevékenység szükségességét és ezzel a társadalmi igazságosság krisztusi eszményét hirdette, s kérlelhetetlenül szembeállt a korszak szélsőséges eszme-

áramlataival.

1919-től a csehszlovák hatóságok egyre kritikusabban néztek tevékenységére és személyére, amelyet nacionalistának és revizionistának minősítettek. Jogköreit is csorbítani próbálták, a körülötte formálódó csoportot és őt magát is folyamatosan megfigyelték. 1919-ben állami részről felkérték Fischer-Colbrie püspököt, hogy tartson egy tedeum dízsmisét az egyéves Csehszlovákia fennállásának ünnepére, amit élesen visszautasított. Úgy reagált, hogy szívesebben tartana gyászmisét, mivel Szlovákia katolikus lakosságát annyi sérelem érte az utóbbi egy évben, hogy nincs mit ünnepelni. Ráadásul a csehszlovák lobogót sem volt hajlandó kitűzni a püspöki hivatal épületére. 1925-ben pedig megpróbálták elmozdítani is püspöki székéből, amire hirtelen halála miatt nem került már sor. Ő volt az utolsó olyan szlovákiai püspök, aki a felvidéki magyarságot a közéletben is fel merete vállalni, és minden tekintetben képviselte is.

Fischer-Colbrie Ágoston hatvanegy éves korában, 1925. május 17-én halt meg Kassán. Néhány héttel korábban, április 9-én, a nagycsütörtöki olajszentelés után rosszul lett. Az akkori beszámolók szerint másnap nehezen ugyan, de elvégezte a nagypénteki szertartást. Ezután egy hónapos haláltusáját, szenvedését alázatosan tűrte, és az ima vigaszához menekült. A korabeli sajtó arról írt, hogy szív működési elégtelenségben szenvedett.

Egyik életrajzírója, Csonka Ákos felvidéki történész így foglalta össze tevékenységének lényegét. „Fischer-Colbrie Ágoston személye azon utolsó fáklák pislákoló tűzének egyike, akik a felvidéki magyarság magasabb szintű képviselőjét, pasztorálását látták el. (...) Szlovák nyelvtudása és a szlovákok iránti toleranciának köszönhetően ugyan megtűrt személy volt a masaryki demokráciában, de elvei mellett kitartó, megalkuvásmentes magatartása és az igazságtalanságokkal szembeni határozott fellépése miatt egyre kellemetlenebbé vált a hatalom számára. Az aszkétaéletű püspök pedig nem ijedt meg a hatalom terrorjától, szembeszállt vele népe és a rászorultak védelmében, ahogy tette azt mindig is, egész élete során.”

Mária Kongregáció

Római katolikus hitbuzgalmi egyesület, amely a hívők, elsősorban a fiatalok vallási, erkölcsi alapokon nyugvó nevelését, a hitélet erősítését szolgálta. Fő célja a Mária-kultusz ápolása.

A 16. század második felében a jezsuita tanintézetek révén terjedt el hazánkban. Kezdetben férfiak és fiúk számára szervezett az egyház Mária Kongregációkat, a 18. századtól egyre gyakoribbak a nők Mária Kongregációi is. Szervezeti kiteljesedésük 1907-tel, a magyar Mária Kongregációk egyesülésével indult meg, noha a magyar falu, elsősorban a parasztfiatalság életére gyakorolt hatásukat már a 19. század második felétől nyomon követhetjük. Az egyház két irányban fejtett ki jelentős szervező munkát: egyrészt a hetenként vagy kéthetenként tartott vallásos beszélgetéseken, lelkigyakorlatokon a hitéletet igyekezett elmélyíteni, másrészt kiterjesztette ellenőrzését a fiatalok mindennapi életére.

Üllőn 1930-ban alakult meg, alapítója: Főtisztelendő Szabó Jenő üllői plébános. Pontos neve: A Magyarok Nagyasszonyáról és Árpádházi boldog Margitról nevezett leányok Mária Kongregációja. Vezetőség: prézes*: Főtisztelendő Kenyeres Lajos káplán, prefektus: Uszléber Anna, pénztárnok: Izsó Erzsébet, asszisztens: Kárász Ilona és Varga Teréz, jegyző: Bencze Olga. Gyűlések időpontja: minden hónap 2. és

4. szombatja, este 6-kor, a gyűlések vezetője: Főtisztelendő Kenyeres Lajos prézes, illetve a későbbiekben a mindenkori káplán.

Jelszavuk: "Szűz Mária által Jézushoz". Felavatáskor a következő fogadalmat tették a Szűzanyához: „Ürömnnek, szószólómnak és anyámnak választalak, hogy mindenkor neked szolgáljak, és azon leszek, hogy mások is híven szolgáljanak téged.” Ezek után feltűzte a „szívükre” a Szűzanyát ábrázoló érmet egy Jézustársasági páter.

Újévi kívánság

Kötelező, kötelezettség, elköteleződés – ijesztő szavak. Sokan rettegnek ezektől, és nem tudnak mit kezdeni velük. Meg kellene etetni egy kisgyerekekkel az ételt, amit nem szeret? El kell olvasatni a kötelező olvasmányt, amin nemzedékek nőttek fel, pedig olyan unalmas az a sok tájleírás? Meg kellene venni egy bérletet egy koncertsorozatra, aminek olyan messze vannak az időpontjai, hogy ki mer arra még gondolni is? El kellene köteleződni egy életre egy ember mellett, miért kötnénk meg a kezünket? Napról napra igent kellene mondani Isten meghívására, és vállalni az ezzel járó kötelezettségeket? Rágondolni is nehéz, mennyi terhet és feladatot, sokszor még konfliktust is okoznak ezek a kötelezettségek, így jobb lenne megszabadulni tőlük. Nehogy hisztizzen a gyerek, mert nem szereti, amit elé teszek, majd eszik mást. Nehogy végig kelljen uatkozni 20 oldalt, majd megnézi filmen. Nehogy merjek előre megvenni egy koncertjegyet, mert majd aznap este eldöntöm, mihez leszek kedvem éppen, és egyáltalán, engem ne korlátozzon senki! Nehogy igent mondjunk valakinek egy életre, és jóban-rosszban kitartsunk egymás mellett, mert akkor hol az én szabadságom? És ezek után elvárna bárki is magától, hogy igent mondjon nap mint nap Isten szeretetére, hívására, és holmi imával, misére járással, esetleg másokért tett szolgálattal telnének napjai az önmegvalósítás, saját igényeinek kielégítése és pillanatnyi boldogságának hajszolása helyett? Szörnyű belegondolni is!

De ha egyszer mégiscsak belevágunk a témába, és merünk foglalkozni vele, a következőkre juthatunk: Isten, amikor megteremtette az embert, kötelezettséget vállalt mindenkiért, pedig nálunk vesztesebb vállalkozásba aligha foghatott volna. De soha nem adta fel, újra és újra bizalmat szavazott nekünk. Békét kötött Noéval, szövetségre lépett Mózesrel, és legdrágább kincsét, Fiát adta értünk, aki vállalta ezt a kötelező feladatot. Aki még az is lehet, hogy volt, amikor úgy érezte, ez túl sok, de nem adta fel, elvégezte, amit az Atya ráért. De mindez még mindig kevésnek bizonyult, így jelen van az oltáriszentségben, hogy mindennap velünk lehessen az idők végezetéig. Isten minden pillanatban nyitott ránk, tékozló fiúkra és jelen van nehézségeinkben, kudarcainkban, örömeinkben, elköteleződéseinkben. Ha ezt tudjuk, akkor nem kell félnünk ilyen vállalásoktól, esetleges konfliktushelyzetektől, időpontoktól, rendszeres szolgálattól, mert amikor úgy érezzük, hogy erőnkön felüli a feladat, akkor mindig ott van velünk Isten, aki gyümölcsözővé teszi azt, amit nekünk nem sikerül.

Kívánom mindenkinek, hogy merjen az újévben új feladatokat vállalni, merjen kötelezővé tenni dolgokat, és merjen nap mint nap igent mondani a meghívásra, amit kap! Így képes lesz világítani a sötétben, gazdagabbá tenni a körülötte lévő világot, színesíteni az egyházközséget, és boldogabb életet élni.

Rauscherné Horváth Gyöngy

Gyűlések témái: ima, ének, a prézes által tartott szentbeszéd, egyebek. Befejezésül ima és ének (a szervezet himnusza). Minden hónap első vasárnapján közös szentáldozáshoz járulnak, szentgyónás pedig az előző szombaton.

Minden kongreganista választ egy állandó lelki vezetőt. Feladatuk közé tartozik a katolikus sajtó terjesztése. Könyveket a Szívgárda központból vásárolnak. Mindenkinek be kellett szereznie a kongreganisták imakönyvét.

1930. december 6-án a prézes közli a tagokkal, hogy a Püspök úr megerősítette a kongregáció megalapítását, és prézesévé Főtisztelendő Szabó Jenő plébános úr lett kinevezve.

A 1931. évi gyűlésen Szabó Jenő bemutatta a szentséges Atya (XI. Piusz) Rómából érkezett levelét, amelyben jóváhagyta a községünkben megalakult Mária Kongregációt. (Ezen levél még kutatás alatt van.) A fő tevékenységük – hitterjesztés, apostolkodás, betegek látogatása, oltárdíszítés – mellett műsoros esteket is szerveztek (lásd az 1934-es plakátot).

Sajnos 1948-ban a kommunista rendszer a többi egyházi közösségekhez hasonlóan a Mária Kongregációkat is felszámolta.

*prézes: szerzetesrendek élén álló apát vagy egyesületek pap elnöke

Zentai István

Monori búcsú – 2022

Azok a régi búcsúk hogy összehozták az embereket! Szomszéd falvakból, környező városokból, távolabbi vidékekről is jöttek a rokonok, a barátok. Ismerős családoknál vendégeskedtek, és együtt kilátogattak a búcsúba, ahol vásári forgatag, lacikonyhák, italmérés, fagy, édesség – és persze – körhinta, hajóhinta, céllövölde, újabban ugrálóvár, dodzsem és megannyi szórakozás várt a látogatóra. No, ameddig bírta a pénztárca. Az év nagy eseménye volt, s a szórakoztató pillanatok és olykor a durva botrányok is sokáig emlékeztetések maradtak. A színes-hangos forgatag bizony háttérbe szorította az eredeti vallásos tartalmat: a templom védőszentjének ünneplése, a búcsú a bűnöktől, vagyis a bűntől való megszabadulás, a bűnbocsánat, a kereszteni összetartozás jóérzése csak kevesek számára maradt meg ezen a napon. Aztán az elmúlt évtizedekben ez is, az is kiment a szokásból, a mostani gyerekek számára szinte semmit nem jelent.

Szűz Mária mennybevétele napjához legközelebbi vasárnapon, augusztus 14-én tartott – hosszú évek kihagyásai után – búcsút Monoron a katolikus közösség. Az események főszervezője Kruchió László* volt Úr Zsolt Ipoly atya útmutatásai alapján, May Andrea és Molnár Anikó segédletével.

A nap eseményei a fél tizenegykor kezdődő ünnepi szentmisével indultak. Ezen vendéglegkészség prédikált, s ez különös jelentőségűvé, ünnepivé tette a szertartást. A szentmise végeztével a kereszt alatt a papok, ministránsok és a hívek méltóságteljesen vonultak ki a szabadtéri rendezvény helyszínére, a templom melletti térre. Ide nem szerveztek programokat, hanem biztosították a társas, közösségi együttlét feltételeit. Volt három kiállítóasztal. Petrás Mária moldvai csángó keramikumművész vallásos témájú alkotásai kerültek a templom bejáratához. A szakrális gondolatíságot mellette a Szent Gellért Könyvkiadó kiadványai kínálták. (Árusaik bevallása szerint várakozáson felüli volt a monoriak vásárlási hajlandósága.) Velük szemben Varga Attila, monori fafaragó mester alkalomhoz illő művei voltak kiállítva. A parkban asztalok, padok várták az érdeklődőket. Édességárus, kitelepült cukrászda, és lángossal, palacsintával, üdítővel, kávéval és egyéb kínálatával büfé marasztalta a társalkodókat.

Asztaltársaságok a búcsún

Közben ismerjék meg egymás gondolatait, közelebb kerüljenek egymáshoz, esetleg tanuljanak egymástól. A szentmisén való részvételen túl ez adja az igazi értékét a búcsúban töltött együttlétnek. Mindez nem csak a hívők közösségét erősíti, hanem – nyilvános esemény lévén – a nem hívők számára is alkalom a kapcsolatteremtésre. A búcsú díszleteiről – mivel lételeme a vizuális esztétika – maga a dizájnér gondoskodott, hiszen a tartalom és a megjelenés összhangja hitelesíti és teszi vonzóvá a szervezők szándékát. A rendezvény délután négyig tartott. A résztvevők kifejezték reményüket, hogy egy év múlva is részesei lehetnek egy hasonló búcsús együttlétnek. Laciék terve is az, hogy – az első ilyen búcsú élményeit megőrizve, tanulságait megszívólva, szervezett programokkal kiegészítve – lesz folytatás a következő években is.

Kruchió László, mellette Petrás Mária kerámiái

*Kruchió László monori lakos, a helyi katolikus egyháztanács tagja. Főállású munkahelye a Sándor-palota, ahol is ő a köztársasági elnök rezidenciájának dizájnere. Nap mint nap láthatjuk a híradóban az alkotásait, ő készítette a pápa virágcsokrát is. Monoron évek óta megcsodálhatjuk városi díszítményeit, virágos dekorációit, különösen advent időszakában. A város szívében, a templom mellett létesített varázslatos „Fürge Páva” kávézó-cukrászda-virágüzlet megálmodója és üzemeltetője.

Laza István

A Szent Gellért könyvkiadó asztala

Kruchió László elmondása szerint az volt a célja ennek a búcsúnak, hogy a templomba járó emberek, akik sokan nem ismerik egymást, családi körülmények között, barátságos hangulatban tölthessék együtt az időt.

Utóirat: Lehet-e a monori példa ragadós? Lehetne-e Üllön is valami hasonló? (LI)

***"Kövessetek engem! - ez a kulcs. Induljunk el Jézus után, amikor annak ideje van (...)
és legyünk az emberek között az örömhír követői!" /Sárai-Szabó Kelemen OSB/***

Idén karácsonykor végre ismét szervezhettünk a gyermekek részvételével betlehemes játékot. Nagy élmény volt mindannyiunknak, amikor megelevenedtek előttünk a szent éjszaka eseményei. Hála legyen a Jóistennek, hogy több viszontagságos év után ezen a délutánon ismét átélhettük együtt ebben a formában is Jézus születését!

Szeretném megköszönni minden szereplőnek az élményszerű előadást, Nagy Erikának a betlehemes betanítását, Rauscherné Horváth Gyöngynek az énekek, Laza Istvánnak a tánc betanítását, valamint Kovács Sándornak a pásztorbotok elkészítését és a templom új világításának szerelési munkálatait!

Mezei Zsófia

József atya válaszol

Mi volt a döntő ok, hogy a papi hivatást választotta?

Az én idóm és történelmem elrendelt pillanatában eljött annak az ideje, amikor nyilvánvaló és egyértelmű lett számomra, hogy mi Isten szándéka velem, és mi erre az én válaszom. Ok és okozat. Mi a különbség a próféta és közöttünk? Ez esetben talán semmi. Izajás 6,8 – „... Aztán hallottam az Úr szavát, amint így szólt: „Kit küldjek el? Ki megy el nekünk?” Így válaszoltam: „Itt vagyok, engem küldj el!” 6,9 Erre így szólt: „Menj, mondd meg ennek a népnek :...” Ilyen egyszerű... Ő szólít, és végre tudunk és merünk válaszolni.

Hogyan fogadja azt, ha a pici gyerekek a szentmise közben mászkálnak, hangoskodnak?

Több szempontot kell figyelembe vennünk:

1. „Jézus így szólt: „Hagyjátok csak a gyermekeket, ne akadályozzátok meg őket, hadd jöjjenek hozzám, hisz ilyeneké a mennyek országa!” (Mt 19,14) Ez egyértelmű!

2. A Lélek örömeiben vagyunk együtt, amikor Krisztus oltára körül vele és egymással közösségben ünneplünk, amikor megéljük a benne való látható egységünket: családok, kicsinyek és kisgyermek, kamaszok és fiatalok, felnőttek és idősek együtt veszünk részt szentmisén. Mindannyian hivatalosak vagyunk.

3. Ugyanakkor, úgy kell ünnepelnünk a legszentebb titkokat, hogy a lehető legnagyobb figyelemmel és áhitattal legyünk jelen; és úgy vegyünk részt a liturgiában, hogy ne zavarjunk másokat, és segítsük a kicsinyeket az isteni jelenlét felismerésében. Vigyázok magamra és másokra. Nem engedem, hogy bármi megzavarjon, és nem zavarok másokat. Órá figyeljünk!

Laudate Dominum újságunkkal kapcsolatban szeretnénk a Tisztelt Olvasó véleményét, meglátásait, javaslatait kérni a kiadvány tartalmával, formájával kapcsolatban, hogy minél több hívő számára legyen érdekes és tartalmas a munkánk.

Laudate Dominum

Az Üllői Katolikus Egyházközség lapja, XXI. évfolyam 1. szám

Felelős kiadó: Virágh József plébános

Szerkesztők: Bayer Erika, Mezei Zsófia, Laza István, Fazekas-Szűcs Péter

Munkatársak: Rauscherné Horváth Gyöngy,

Bali János, Bán Róbert, Farkas Vajk, Zentai István

Szerkesztőség: 2225 Üllő, Templom tér 4. Tel.: 06-20-912-6186

Az idei évben is sikeres volt a november 29-én megrendezett karitás bál, amelynek bevétele 771 500 Ft lett. Együtt szórakoztak idősek és fiatalok, szülők és gyermekek. Hálával tartozunk a Jóistennek, hogy meg tudtuk rendezni ezt az eseményt, és együtt tudtunk tenni a kitűzött cél érdekében. A bevételt a közösségi ház építésére fordítjuk.

Ismét gyűjtöttünk élelmiszert az adventi időszakban, amelynek eredménye az előző évekhez képest szerényebb volt. Ennek ellenére készültek tartósélelmiszer-csomagok, amelyek nehezebb körülmények között élő üllői családokhoz kerültek kiszállításra a karácsony előtti héten.

A Fővárosi Nagycirkusz felajánlásából a Váci Egyházmegyei Karitás kapott néhány jegyet a „Melyiket a 3 közül” című előadásra, amelyből Üllőre is jutott néhány darab. A Humán Szolgáltató Központtal egyeztetve találtak gazdára a jegyek.

Vida Bernadett

Az üllői I. világháborús emlékmű avatása 1923. szeptember 20-án volt. Közeledik ennek az eseménynek a 100. évfordulója. Ennek méltó megemlékezéséhez az alábbi felhívással fordulunk a Történelmi Vitézi Rend és a Helytörténeti gyűjtemény nevében Üllő lakosságához:

Kérjük, hogy mindazon üllői születésű vagy Üllőn élt I. világháborús elesett katona rokonai, akinek a neve nem szerepel az emlékoszlopon, jelentkezzenek az alábbi elérhetőségeken: v Zentai István: zentaiistvan58@gmail.com; 06-30-200-1790

Topor István: toporistvan@gmail.com; 06-30-661-8394.

Olyan katonák hozzátartozóinak a jelentkezését is várjuk, akik a háborús sérüléseikbe haltak bele a háborút követő pár évben. A jelentkezésekhez kérünk valamilyen igazolást, hogy az illető katona részt vett a háborúban.